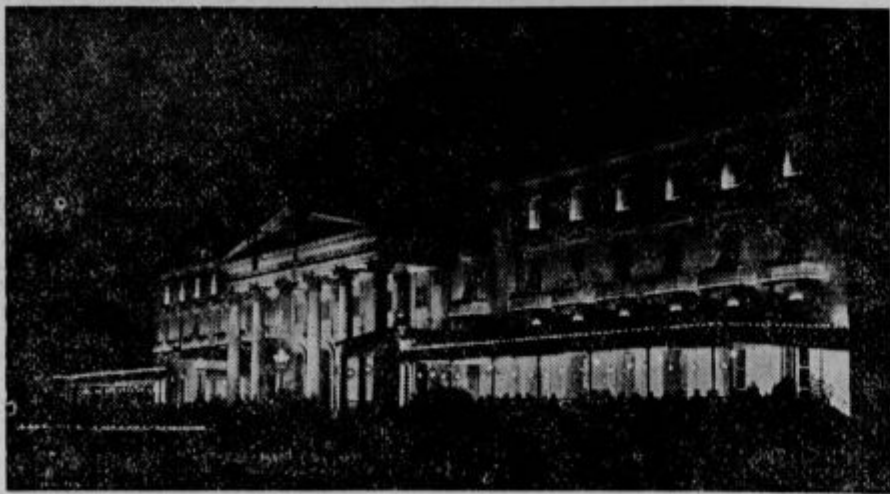

Slatinske slike

Zdraviliški dom

Kar je v družini gospodar, to je med domovi v Rogaski Slatini Zdraviliški dom. Šest stebrov straži petro vhodov ter nosi mogočno pročelje. Teh šest stebrov nas more spominjati na pet stebrov v Jeruzalemu ob Kristusovem času, kjer je angel Gospodov prihajal v kopel in je voda plivala. In kdor je po plivanju vode prvi vstopil, je ozdravel, naj je imel katerokoli bolezen (Jan 5, 4).

Seveda tako čudodelna slatinska voda ni, take čudodelne moči Zdraviliški dom nima. Vendar vzbuja pogled nanj neko privlačno silo in skrito zaupanje marsikateremu gostu, da se utegne prav na slatinskih tleh zopet srečati s svojim zdravjem. Mimo vseh drugih domov moreš iti, dragi gost, precej brezbrizno ali vsaj manj radovedno: Zdraviliški dom pa brezdvomno pritegne tvoje oči nase. Vse življenje na Slatini se suče okrog Zdraviliškega doma. Kadar miruje ta dom, počivajo tudi drugi domovi; kadar vstane on, vstanejo z njim vsi drugi domovi. Vse pomembnejše prireditve se izvrše v Zdraviliškem domu. Umestnost je našla v njem svoj hram in to celo dvojen. Koncertno in gledališko dvorano. Koliko je domov v naši deželi in državi, ki bi se ponahali s tako slikovitimi in glasovitimi dvoranami?

Skoraj vsak večer napolni Zdraviliški dom, seveda ob najvišji sezoni, svojo koncertno dvorano k pevski, glasbeni, plesni ali kateri drugi razvedrilni prireditvi. Orkester ljubljanske opere se je v Zdraviliškem domu že ponovno izkazal. Kdo je kdaj mogel preštet glavne ob Rijavčevem ali Simenčevem koncertu? Zdraviliški dom je proslavil slovensko pesem pred najodličnejšimi gosti iz najrazličnejših domačih in inozemskih krajev. V tem pogledu je Zdraviliški dom in vsa zdraviliška ustanova v Rogaski Slatini velikega pomena. Morebiti se nikjer na tako tesnih tleh ne srečajo tako raznoliki ljudje s tako širokogrudnim srcem, da si drug drugemu prav nič ne nasprotujejo. Zdi se, kakor da bi vsi s slatinsko vodo pili tudi hvalno ljubezen za vse, kar jim je Stvarnik na tem kraju razgrnil dobrega in lepega. Ob takih mislih se pri svojem hitro potekajočem gostovanju nihče ne more čutiti tujega, čeprav se Slovenec na tej zemlji čuti povsem domačega. So kraji tako polni božje lepote, da jim človek marsikaj drugega pomankljivega kakor otrokom na gledališkem odru rad spregleda, samo da jih vidi zdrave in oživljajoče.

Ob slovenskih prilikah zaživi in zažari Zdraviliški dom v tih miru tudi v vsaj svoji členkoviti vnanosti. Po vseh oknih in pročelnih zidih zagore neštene luči, s skrivnostnimi plameni namigavajo druga drugi, katera med njimi bi mogla najdalj goreti. S takimi pozdravi proslavi Zdraviliški dom vsakoletni god svoje zveste čuvarice svete Ane. Ako se to sicer med letom še kdaj ponovi, mora biti na Slatini posebno velika slovesnost.

Tako izredno slovesnost je letos za praznik vnebovzete Device prinesel svetl Janez Nepomuk s svojo dvestoletno spominsko soho. To večerno plamenje tisočernih luči in strmenje pisanega ljudstva je treba videti in slišati. Pričujoča slika nam more to le označiti, nikakor ne naslikati. Pridite in pogledajte!

Zdraviliški dom je že vso dolgo pročelno stran obdan s široko verando, katera je zjutraj, opoldan in zvečer zasedena od številnih gostov. Morebiti je prav stroga ličnost in ponosnost Zdraviliškega doma malo kriva, da si kdo svojo obednico poišče rajši drugod na Slatini. Vendar, odkar je letos veranda dobila zastiralne steklene stene oziroma okna, so se njeni prostori od dne do dne bolj polnili z gosti.

Zdraviliški dom pod Janino stoji prav na istem kraju kakor je pred sto in dvajsetimi leti stal prvi zdraviliški dom, v ozkem, a vendar dokaj visokem trnadstropnem obsegu z devetimi okni na glavno lice. Slika tega doma nam je v mnogih posnetkih naslikal in ohranil dunajski slikar Karel Russ. Poleg tega doma je stalo še kakih deset drugih manjših poslopij, katera so se zgradila v dobi izkoriščevanja Rogaske slatine po dunajskih lekarnarjih. Letos, ko njih spomenik hvalečnosti avtemu Nepomuku praznuje 200 letnico svoje postavitve, obhajamo obenem 150 letnico razdružitve, oziroma razpustitve enajstih lekarnarjev po cesarju Jožefu II. Veljaki minejo, vrelci ostanejo.

Sedanj Zdraviliški dom je že tretji z istim imenom na istem mestu v Rogaski Slatini. Dokler bodo tekli slatinski vrelci, bo stal na slatinskih tleh tudi Zdraviliški dom v tej ali drugi podobi. Mimo vrelcev je v starih časih tekla rimska cesta in brezdvomno v daljne kraje nosila osvežujočo moč zdravilne vode. Vendar se je Rogaska Slatina primerno zelo pozno, šele v zadnjih 150 letih, razvila v pravo kopališče in zdravilišče.

Soha svetega Janeza Nepomuka na zdraviliških tleh je videla ves ta razvoj in ves nebroj gostov, ki so od leta 1732 vedno pogostejše in številnejše prihajali na Slatino. Zdraviliški dom vsebuje ne sicer po svojem obsegu, marveč po svojem imenu, kar more Slatina nuditi svojim gostom zdravja in gostoljublja. Sprejemal je pod svojo streho dokaj odličnih obiskovalcev, med temi lepo vrsto škofov, slovenskih in drugih. Danes prihaja iz Maribora tretji Slovkov naslednik, lavantinski vladika dr. Andrej Karlin, da počasti in blagoslovi dvestoletno znamenje človekoljubne zdraviliške ustanove: soho sv. Nepomuka z novo spominsko ploščo. Domovini, deželi in Slatini čestitamo k temu slovenskemu prazniku, zakaj to pomeni zanjo dvestoletni spomin vztrajne, vrelce postrežljive ljubezni za blagor mnogih.

V. T.

Angleži v Potočki zijalki

Naša dežela med najlepšimi na svetu

Laneka skupina Angležev, ki je obiskala naše kraje, je povzročila, da je Le Play Society poslala letos k nam kar dve skupini. Prva, 34 po številu, se mudi v teh dneh v Logarski dolini, ki jo vsestransko uživa. Prav posebno srečni so se gosti počutili minuli torko, ko so obiskali slavno jamo Potočko zijalko. Ze v zgodnjem jutru so zapustili senčne soteske živahne Savinje in se povzpeli do Sv. Duha. Mračno žrelo Potočke zijalke so kaj kmalu ugledali nad rjavimi sipinami sredi sten široke pleše Olševe. Dolgo vrsto vzpenjajočih se gostov so zagledali tudi gori pred jamo se nahačajoči prof. Brodar in njegovi pomočniki in pozdravi so hiteli sem in tja po višini. Vroče sonce je družbo prisililo, da se je ustavila pri Strelčevi materi, kjer so dobili mleka v okrepčilo. Ze tod so delovali fotografski aparati, kajti mnogo zanimivosti je nudil tujcem slovenski planinski kmetiški dom.

Se dobro uro hoda, in stali so v hladu jamskega žrela. V starem vojaškem sukniču, resen kakor jamsko žrelo, je goste sprejel naš nemurni učenjak prof. Brodar. Glinca se ga držala, siva in stara, kakor čudno stare so bile stvari, ki jih je pričel pripovedovati nemo strmečim gostom. Sledili so mu od prastarih kulturnih plasti mimo ravnokar izkopanih lepo ohranjenih lobanj jamskega medveda tja zad, kjer je v skrajnem koncu živel človek v najstarejši dobi. Tam je prof. Brodar našel orodje jamskega človeka v globini 90 cm. A šele najmanjši del je do sedaj prekopali. Orjaško delo ga še čaka!

Gostje so se nato povzpeli na vrh Olševe, od koder so imeli diven razgled na Kamniške planine, Karavanke in Korosko. Dolgi gredi so se napili čudovito dobre slatine v bližini Klemenškove naselbine in se ob mesečnem svitu vrnili v Planinski dom.

Od tod delajo svoj izletee, ki pa so bolj študijskega kot pa zabavnega pomena, kajti po večini so to profesorji, nekoliko učiteljev in znanstvenikov po poklicu. Vodita jih umetnica Mis Tatton in Mr. Davies. Dva botanika imata polne roke dela. Večina jih z veliko vnemo študira prilike in Solčavi in pripadajočih visoko ležečih kmetij ter način življenja našega kmeta in naselstva v teh pokrajinah. Obiskali so seveda tudi naše visoke gore in dasi so po večini videli že mnogo sveta, zatrjujejo svojim od oblasti jim dodeljenim vodjem ge. Copeland ter gg. Diehl, Kermavnerju in Kunaverju, da se sme naša deželica prištevati k najlepšim na svetu. Gdč. Tompson, ki je potovala že okoli zemlje, je zatrčila n. pr., da se že zaradi dneva, ko so šli v jamo Zijalko in zaradi lepote, ki so jo užili na Olševi, izplača, da so prišli z Angleške k nam!

Po gorah in dolinah so napravili več stotin fotografij in narisali mnogo zemljevidov. Vse bodo

porabili za predavanja širom Anglije. V soboto bodo zapustili Logarsko dolino, kjer so se v Planinskem domu počutili tako izvrstno. Dva dni, o praznikih, bodo v Ljubljani, nato pa osem dni v Kranjski gori, od koder bodo seveda napravili mnogo izletov in študirali naselja in življenjske prilike našega kmeta na Gorenjskem.

P. K.

Znamenito odkritje v Ptuj

Odkriti temelji starokrščanske cerkve.

Ptuj, 10. avgusta.

Te dni so odkrili pri betoniranju zida ob prostiški cerkvi tik za sedanjim presbiterijem tla starokrščanske cerkve. Tlakovana so bila s šestokotnimi opekami, ki so brezdvomno rimskega izvora. Sedaj je tudi razumljivo stališče zgodovinarjev, ki so domnevali, da je stala prvotna cerkev v prvih stoletjih po Kristusu v bližini oziroma na prostoru sedanje farne cerkve. Kakor kaže lega v začetku julija t. l. odkritega masivnega bloka, ki je služil za podstavek oltarja v starokrščanski cerkvi, je stala cerkev na vzvišenem prostoru. Ob razdejanju Ptuj v šestem stoletju je postala žrtev razdejanja tudi starokrščanska cerkev in so tedaj oltar s prvotnega mesta zvalili na nižnjo pod cerkvijo in ga tam tudi razdejali, kar dokazuje najdba omenjenega kamenitega bloka. Ta znamenita najdba je povzročila v Ptuj občee zanimanje.

Cuden pojav

Kamnik, 11. avgusta.

V sredo je bil najkrajše dan. Na nebu ni bilo nikjer najmanjšega oblaka, le nad Kamniškimi planinami se je ob štirih popoldne potegnila temna megla, iz katere je začelo liti kakor iz skafa. Med nalivom, ki je trajal nad eno uro, je skoraj ves čas svetilo sonce. Dež je padal samo nad Kamnikom, južno od kamniškega kolodvora pa ga ni padla niti kaplja.

Nad Vrhpoljami, kjer je najbolj lilo, se je prikazala krasna mavrica, kakršne ljudje že ne poznajo. To ni bila navadna mavrica, ampak jih je bilo kar sedem, druga nad drugo! Po tem nenavadnem dežju je zopet nastopilo najkrajše vreme.

Mozirje

Dne 7. t. m. popoldne je pripeljal graščinski avto iz Ljubljane novi veliki zvon (1200 kg) za podružnico Matere božje in sv. Roka na Brezju pri Mozirju. Ob štirih je bil sprejem, pozdravil ga je domači župnik, dve deklici: Marija Brnizovc v trgu, pri cerkvi pa Marija Marolt. — Na Rokovo 16. avgusta ga bodo potegnili v zvonik, ob tej priliki velik shod. Romarji povabljeni od blizu in daleč.

SCHICHTOV

RADION

pere sam

in preprosto
kakor A - B - C

RAZTOPI

Radion v mrzli vodi

KUHAJ

v raztopini perilo
20-30 minut

IZPIRAJ

perilo najprej v gorki,
potem v mrzli vodi

in
hitrejš

in-
belejš

IR 9-33

Mlad častnik utonil v Dravi

Podporočnik Teržič, sedma žrtev dravskih valov

Maribor, 12. avgusta.

Danes v popoldanskih urah je bilo stotine ljudi na glavnem mostu ob obeh bregovih Drave pričati strahovitega dogodka, ko je nenasiata Drava zopet pogoltnila mlado življenje. To je letos že sedma žrtev kopanja v Dravi in s tem je doseženo tudi rekordno število smrtnih nesreč pri kopanju v našem mestu. V Käserjevem kopališču na pristanu se je popoldne kopala skupina častnikov, med njimi 26 letni podporočnik 45. pehotnega polka Alempije Teržič, doma iz Boska pri Učicah.

Med častniki so bili dobri plavalci, ki so se upali daleč ven v deročo reko. Končno so se domnili, da bodo preplavali Dravo ter so se spu-

stili v deroči tok. Priplavali so že skoraj do nasprotnega brega, ko so se začeli iz reke presunljivo klicati na pomoč. Klical je podporočnik Teržič, ki je najbrže omagal radi naporenega plavanja, ali pa ga je zagrabil krč ter se je boril za svoje življenje. Kakih 100 m nad mostom in blizu obale je zaklical zadnjikrat, nakar je izginil.

Takoj po prvih klicih se je vrglo v vodo nekaj dobrih plavavcev, ki so bili na pristanu, ter so plavali za potopljenecem, toda dospeli so prepozno. Teržič se ni več pokazal na površini in deroči tok reke je odnesel njegovo truplo proti jugu. Nesrečna smrt priljubljenega mladega častnika je globoko odjeknila med vsemi, ki so bili priča žalostnega prizora.

Vas se seli

Mitrovica, 11. novembra.

Ob zadnjih velikih povodnjih je med drugimi vasi in naselji ob spodnji Savi posebno trpela vas Slavonska Rača, ki je bila vsa pod vodo. Da omeje silne povodnje v tem delu savskega toka, so začeli graditi velik nasip med Gunjo in Mitrovico. Ko je zgrajen nasip, je vas Slavonska Rača ostala med nasipom in Savo. Tako bi bila še bolj v nevarnosti kakor doslej.

Zato so sklenili vas preseliti na gmajno »Krečenci«, ki je kake 4 kilometre od dosedanje Slavonske Rače.

Pred nekoliko dnevi so že začeli pripravljati, v začetku tega tedna pa so začeli preseljevati vso vas. Pri preseljevanju pomaga poleg vsega prebivalstva še 500 pionirjev, ki so prišli iz Karlovca. Najprej so zgradili 2 km dolgo progo, da bodo po njej v malih vagončkih vozili iz savske struge pesek in gramoz tja, kjer bo stala nova vas, Zemljišča, kjer bo stala nova Slavonska Rača, so že razlitali v skupnem obsegu 35 ha.

Nova vas bo zgrajena popolnoma po novih modernih načelih. Sredi vasi bo obširen trg, na katerem se bodo križale 4 ceste. Na enem od teh štirih vogalov bo stala cerkev z župniščem, na drugem vogalu bo šola z učiteljskimi stanovanji, na tretjem županstvo in stanovanje občinskega tajnika. Četrty vogel pa bo zaenkrat ostal prazen, kanijo pa na njem zgraditi kasneje kak prosvetni dom, zdravstveni dom ali kaj podobnega.

Nove hiše v vasi bodo zgrajene po dveh na-

Smrt zgaranega upokojenca v studencu

Litija, 11. avgusta.

V sredo popoldne je pripravil na Sp. Logu v gozdu za dom drva 77-letni staroupojenec Janez Ribič, pristojen v občino Kotredež. Ker je bil popoldan zelo vroč, je starega možička, ki je bil telesno že popolnoma izžrpan, pritnila žega in je odšel do bližnjega vaškega studenca, da bi pil. Pokleknil je na zemljo, pri tem pa revež vsled slabosti padel naravnost v 15 cm globoko studenčnico, kjer je utonil. Prejemal je mesečno reči in beri od TPD 3.50 Din pokojnine. Pred kratkim je zaprosil pristojno občino Kotredež za podporo, katera pa mu je bila odklonjena. Krsto so poslali iz Zagorja od rudnika, pokopan pa je bil na farnem pokopališču na Savi. — Pokoj njegovi izmučeni duši!

Zadnjikrat kolera na Kranjskem

Ljubljana, 12. avgusta.

Ta mesec poteče 47 let, kar smo imeli na Kranjskem — zadnjo kolero. Takrat je bil zanesel nek vandrovce iz Trsta v Loški potok pri Ribnici in je ta bolezen pobrala v dveh mesecih okoli 60 oseb iz petih potoških vasi. En slučaj te bolezni s smrtnim izidom se je bil pojavil tudi na lgu in eden celo v prisilni delavnici med prisiljenici v Ljubljani.

Pisec teh vrstic je bil tiste dni s pokojnim

sodnim svetnikom Fr. Višnikarjem zaposlen pri napravi zemljiške knjige za Loški potok in sosednje vasi. Takratni tamošnji župnik ter dva zdravnik (dr. Linhart iz Kočevja in specialist dr. Žižek iz Ormoža) so si takrat pridobili zasluge, da je ta grozna epidemija ponehala in sicer konec oktobra navedenega leta.

Gost dim - roj letečih mravelj

Šmarje pri Jelšah, 11. avgusta.

Zadnji ponedeljek nam je nenavaden naravni pojav povzročil precej skrbi in je hudo razburil okoličane romarske cerkve sv. Roka. Opoldne se je prikazal gost dim skozi stolpne zvezde. S strahom so se ljudje spogledovali. Šmarski in mestinski gasilci so se že telefonično posvetovali in mnogokteri so hoteli na hrib, prepričati se, kaj je. Čim bliže pa so prihajali, tem manjši in redkejši se jim je dozdeval ta dim in šele čisto blizu cerkve so spoznali, da neznanske množine letečih mravelj oblegajo stolp.

Nevarnosti torej ni bilo, pač pa popolnoma nenavaden prizor, ki pa nam je prinesel nov dokaz iskrene ljubezni vseh slojev do veličastne cerkve sv. Roka. Umestno ni bilo, da se o takih pojavih zglaš strokovnjak in s hvaležnim zanimanjem bi tukaj čitali poljudno razpravo o tako velikomnožnem potovanju.

KAVA

dnevno svežo pri
LEGAČ, MIKOŠIČEVA C. 18
Specerija, dolikatesa, zajutrkov

V nekaj urah čez veliko lužo

Pred kratkim je obiskal časnika slavnega francoskega letalskega konstruktorja, ki je hkrati eden največjih pionirjev letalstva sploh, Louisa Bregueta, ki je sedaj predsednik največje francoske letalske družbe, Breguet je povedal svoje misli o bodočem razvoju letalstva in pri tem odkril izredne zanimivosti. Vsi tisti, ki so delali v letalski tehniki od njenih početkov, torej od takrat, ko so bila letala nekako pred 20 leti še bomo škatlje in prave smrtne pasti, so vsi prepričani, da bomo čez 10 ali 20 let gledali na današnja letala s prav tistim posmehom, kakor gledajo ljudje dandanes na prve in nerodne poskuse letal, ki so letela le po par kilometrov. Sicer letalstvo danes ni več v povojih, vendar ga čaka gotovo še mnogo presenečenj. Verjetno je, da bodo letalski motorji in oblike letal ostali kakih 5—10 let brez večjih sprememb. Gotovo pa je, da se bo v teh letih velikost letal silno povečala. Saj to že zahteva doslej razmeroma neugodno razmerje med lastno težo letala in koristno težo, ki jo more letalo dvigniti kot tovor. Nobeno letalo do danes ne more dvigniti več tovora, kakor tehta samo. Zato se bodo morala razviti večja in težja letala, ki bodo tehtala do 1000 ton in katera bodo lahko dvignila tovore do 250 ton. Tako letalo bo moglo prepeljati 2500 potnikov z vso njihovo prtljago. Če pomislimo, kako malo potnikov gre na parnik, ki tehta 1000 ton, opazimo takoj neprimerno ugodnost letala.

Parniki, ki vozijo čez oceane in kateri sprejmejo lahko okrog 2000 potnikov, tehtajo od 25.000 do 50.000 ton. Ker bodo letala prav tako kakor ladje zgrajena iz jekla, bodo gotovo lahko dosegla

zahtevane velikosti. Seveda bomo gradili taka letala šele takrat, kadar jih bomo rabili. Tudi motorji, ki ženejo letala, so v teku let silno napredovali. Pred 100 leti je znašala teža parnega stroja za vsako konjsko silo po 100 kg. Moderni eksplozijski motor pa zahteva za eno konjsko silo povprečno težo pol kilograma. Seveda pa ne bomo še tako hitro rabili tako ogromnih letal, ki bodo stala težke milijone. Razvoj tehnike zahteva vedno počasno stopnjevanje brez skokov. Čez nekaj desetletij pa bodo gotovo zadovoljni, če bodo lahko preleteli Atlantski ocean v 6 urah brez vsake nevarnosti, sedeč v naslonjaču. Zjutraj ob 8 se bodo vsedli po zajtrku v Parizu v letalo in bodo ob 2 popoldne pristali v New Yorku, kjer jih bo čakalo kosilo.

Pri zgradbi večjih letal se pač ne smemo prenahtati. Daleč smo še do 1000 tonskega letala, če pomislimo, da se bavimo sedaj z zgradbo letala, ki bo tehtalo 35 ton, ki pa bo kljub temu pokazalo že čudovite prednosti in izboljšave. To letalo bo stalo 20 milijonov frankov. Stotonsko letalo bi pa bilo razmeroma cenejše in bi stalo le 40 milijonov frankov. Seveda zadostj lahko 35 tonsko letalo vsem potrebam današnjega časa; je udobno, ima prostora za precejšnje število potnikov in z lahkoto preleti ocean. Letala bodočih let bodo tehtala od 20—40 ton in bodo že prav z lahkoto posegla v čezmorski promet. Radj tega bo v nekaj letih nastal za zepeline, ki doslej edini varno preplujejo dolgo pot med evropskim in ameriškim kontinentom, resen in nevaren konkurent, kateremu se bodo morali najbrž umakniti.

Najhitrejša štafeta na svetu. Na olimpijadi so pretekli štirje ameriški tekači štafeto štirikrat 100 m v fantastičnem rekordnem času 40 sekund. — Od desne na levo so tekači Dyer, Kiesel, Wikov in Toppino.

Zavarovanje dopusta

V Parizu so izumili nov način, s katerim se človek lahko izogne vsakršne nejevolje, ki mu jo prinese bivanje na počitnicah. Zavarovalnice so se namreč odločile, da zavarujejo vsakogar, ki gre na dopust proti vsem neizrednim in neprijetnostim, ki ga lahko dohitijo na dopustu. Tako se letovišča lahko zavarujejo proti solnčarici, komarjem, pikom, slabim prehrani v hotelu, izgubam pri kvartanju in proti slabemu vremenu. Zavarovalna premija proti slabemu vremenu stane 185 francoskih frankov. Če ima pa letovišča smolo, da ujame dež skozi ves teden, dobi izplačano odškodnino 750 frankov s katerimi si lahko osladi deževni dopust. Kljub temu, da je letošnje poletje v Franciji prineslo precej dežja, se zavarovalnice še niso premislile. Najbrž so dobro zaslužile. Proti dežju pa nudijo zadnje čase nekateri hoteli v Franciji brezplačno zavarovanje. Tako se je obvezal neki hotel na francoski rivieri, da bo dal ob deževnih dneh svojim gostom na razpolago brezplačno hrano in stanovanje. Pa še druge bolj čudovite načine zavarovanja so si izmislile zavarovalnice. Človek se lahko zavaruje proti smoli, da dobi v hotelu v sosednji sobi gosta, ki ponoči smrči. Prav tako se lahko zavaruje vsak, ki ga teži nevarnost, da ga nosi luna. Tudi proti kačjemu piku in ranitvi noge pri kopanju je možno zavarovanje. Med letom pa se človek lahko zavaruje proti nevarnosti zaroke in morske bolezni. Hribolazec pa se lahko zavaruje proti plazovom, vrloglavici in drugim nesrečam, ki preže nanj v planinah.

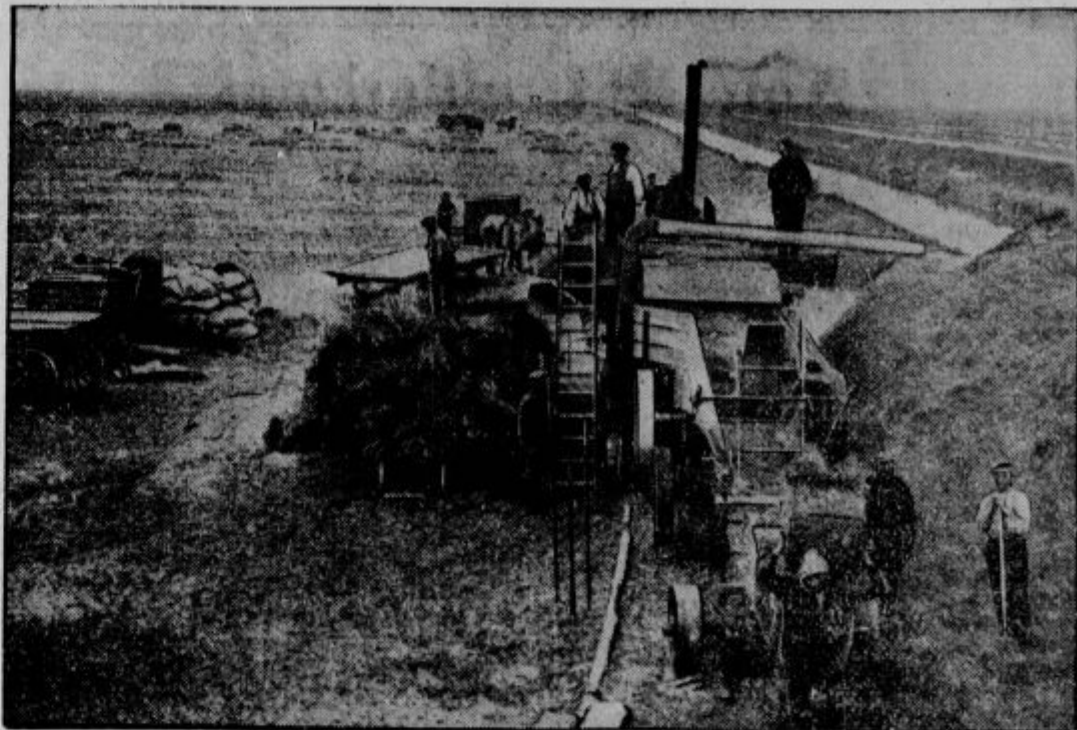
Požar na newyorški podzemni železnici

Pred nekaj dnevi je izbruhnil v newyorški podzemni železnici v bližini postaje Brooklyn-Bridge v tunelih močan požar. Radi česar je požar nastal, se ni dalo ugotoviti. Povzročil pa je strašno paniko in stotine potnikov je pridrvelo skozi zasilne izhode postaje. Pri požaru se je razvijal duševni plin, ki je omamilo mnogo potnikov, zlasti žena. Iz ventilacijskih šahtov, ki vodijo iz tunelov do cest, je udaril ponekod več metrov visok plamen. Gasilci, ki so prišli gasiti, se niso mogli lotiti požara drugače kakor skozi te šahte, v katere so napeljali cele reke vode.

Velikanska racija v Hamburgu

1500 hamburških policistov je napravilo nepričakovano velikansko racijo v starem delu hamburškega mesta. Pri tej raciji so zaplenili mnogo orožja in aretirali nad 50 oseb. Na sliki vidimo, kako stražniki preiskujejo kolesarja, če morda nosi s seboj orožje. Policija se je za to racijo prav dobro pripravila. Zaprla je ves okraj nekdanjega hamburškega starega mesta in potem po vseh ulicah, ki vodijo v staro središče, vdrla v nevarne ulice. Racija je trajala skoraj pet ur in kljub temu, da je grozila nevarnost, da bi se v nekaterih delih začeli boji s policijo, ni prišlo do spopadov, ker so ljudje hitro spoznali, da imajo opraviti s premočjo.

Zetev na nekdanjem Zuiderkem jezeru. Nizozemci so izsušili velikansko Zuiderko jezero in letos so ob nekaterih predelih osušenega jezera imeli že prvo žetev. Nekdanji ribiči so postali pridni poljedelci, ki kmetujejo z modernimi stroji.

Zaklad v steklenici in blazini

V Gijonu na Španskem je našel ubog kmet v morju v bližini obale, kjer se je kopal, dobro zamašeno steklenico. V steklenici je našel pismo, katerega pa ni znal prebrati, ker je bil analfabet. Šel je na policijo in pokazal pismo, ki ga je našel v steklenici. Tam so mu pismo prečitali in mu hkrati čestitali. V pismu je bila namreč sledeča oporoka: »Neozdravljiva bolezen mi bo v par dneh pretrgala nit življenja. Moje prihranke — v višini 27.000 peset in državne vrednostne papirje sem naložil v banki. Dotični, ki bo našel to mojo oporoko v steklenici, naj bo moj dedič in želim mu, da bi bil bolj zdrav, kakor jaz in da bi zdrav mogel porabiti denar, ki meni ni nič koristil.«

V Parizu pa so pred kratkim prodajali na dražbi staro ropotijo. Neki kupec pa je zadel ob posteljo, na kateri je bila blazina, ki je padla na tla. Ko je dvignil blazino, je zapazil, da ji je počil šiv in da gledajo iz šiva bankovci po 1000 frankov. Dražbo so radj tega seveda takoj ukinili in natančno preiskali blazino. Poleg bankovcev so našli v blazini še vrednostne papirje, tako da je znašala vrednost zaklada, ki je bil zašit v blazino 104.000 frankov. Skušali so ugotoviti, čigavo je premoženje, kajti blazina še ni bila prodana. Ugotovili so, da je neka vdova hranila v blazini svoje prihranke. Ko pa je umrla, so prodali vso njeno zapuščino na dražbi, ker se ni oglasil noben dedič. Ker se tudi po tem odkritju ni oglasil nihče, je zaklad pripadel francoski državi.

Terpetinovo „Hubertus“ milo

za žetlo v avgustu

Blago, ki se ne raztrga

Vodilni inženjer neke angleške tovarne za blago v Manchesteru na Angleškem je iznašel cenjen postopek, s katerim utrdi bombažne izdelke in izdelke iz umetne svile tako zelo, da se ne dajo raztrgati. To se doseže na ta način, da se tkanine namočijo v posebni tekočini, katero je inženjer izumil. Če blago radi tega ne bo izgubilo svojih drugih dobrih lastnosti, potem bo ta iznajdba lahko preobrnila vso dosedanje izdelavo blaga.

Koliko časa vzdrže bankovci?

Nihče ne bi verjel, da bankovec, ki ga varno in previdno nosi človek s seboj v denarnici, ne roma tako dolgo od rok do rok, kakor to kaže njegova čisto tako zamazana zunanost. Naši deseterinarski bankovci romajo iz rok v roko in iz žepa v žep nekaj mesecev, pa zglejajo že tako žalostno, da človek gotovo ne bi verjel, da so šele pred nekaj meseci prišli v promet. Povprečno ostane bankovec v prometu eno leto. Po enoletnem romanju ga pa zamenjajo z novim, ki po enem letu ne zgleda nič bolje, kakor njegov predhodnik. Stodinarski bankovci pa so precej bolj dragoceni metalčki in ti žive seveda delj časa. V prometu vzdrže tri leta in tudi več. To pač zato, ker mnogo manjkrat romajo iz roke v roko, in ker so deležni večjega miru v dobro zaklenjenih blagajnah. Tisočaki, ti najbolj dragoceni kosi papirja zdrže seveda najdalj. Navadno se ne obrabijo nikdar toliko, da bi ne mogli ostati v prometu. V splošnem jih zamenjajo vedno že preje. Seveda pa dobimo med papirnatim denarjem tudi izjeme. Taki bankovci so bili pač v žalostnem ujetništvu, morda v skrinji ali nogavici po več let. In ko zagledajo zopet beli dan, so seveda mnogo lepši, med tem ko njihovih vrstnikov, s katerimi so bili hkrati vrženi v promet, že zdavnaj ni več.

Ženska volivna pravica v Evropi

V Evropi ima že večina držav v svoji zakonodaji priznano žensko volivno pravico. Edine države, v katerih ženskam še ni priznana volivna pravica, so v Evropi sledeče: Francija, Italija, Jugoslavija, Švica in Bolgarija.

Delovanje jezuitov

Jezuitje, oziroma članj Družbe Jezusove imajo na vsem svetu 22.340 članov. Od teh jih je 1880 v Italiji. V Španiji, na Portugalskem in v južni Ameriki jih je 5270. Pregnani španski jezuitje so odšli večinoma v Italijo, Francijo in na Nizozemsko. V Franciji jih je 2950, v Angliji 3640, v Združenih državah Severne Amerike 4230, v Nemčiji 3070, v slovanskih državah pa jih je 1300. Rusija je poleg Španije edina država, ki je pregnala jezuitje. V Ameriki deluje razmeroma največje število jezuitov. Uživajo namreč prav tako kakor vsi drugi cerkveni redovi največjo svobodo. Radi tega morejo jezuitje tam kar najbolj uspešno delovati, zlasti v vseh področjih vzgoje in šolstva. Jezuitski red ima v Združenih državah Severne Amerike doslej 12 univerz in 25 drugih podobnih zavodov. Najvažnejše univerze, ki jih vodijo jezuitje, so Fordham-univerza v New Yorku z 900 dijaki, Georgetown-univerza v Washingtonu s 1100 dijaki, Loyola-univerza v New Orleansu z 2000 dijaki in San Louis-univerza v Missouri s prav tako 2000 dijaki.

Španski vojni minister Azana, ki je stri monarhistično protirevolucijo v Madridu. V pouličnih bojih v Madridu je bilo več upornikov ubitih, 33 pa jih je bilo ranjenih.

Španski general Jese Sanjurjo, poveljnik policije v Sevilji, katerega smatrajo za voditelja monarhistične protirevolucije.

*
>Kaj, kolo ti je nekdo ukradel? Pa kaj sumiš, kdo bi to mogel biti?
>Sumim! Celo vem, kdo mi ga je odpeljal!
>Zakaj ga pa potem ne primeš?
>Veš, nekaj dni bom še počakal, mogoče bo tisti človek opremil kolo z novimi gumijastimi obroči!

>Ali naj nabrusim vaše žeblice, gospod fakir?

